

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 2738/2025
12.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Борјана Дујовић, адвокат из ..., против туженог Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд, Главна Филијала Сомбор, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2431/24 од 11.12.2024. године, у седници одржаној 12.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 2431/24 од 11.12.2024. године

у преиначујућем делу одлуке о главној ствари, тако што се одбија као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Сомбору П 35/23 од 17.06.2014. године, исправљена решењем тог суда П 35/23 од 07.10.2024. године, у делу којим је тужени обавезан да тужиоцу исплати материјалну штету од 6.439.512,11 динара са законском затезном каматом од 15.06.2021. године до исплате,

у делу о трошковима поступка, тако што се тужени обавезује да тужиоцу исплати 900.000,00 динара на име трошкова првостепеног поступка и 40.750,00 динара на име трошкова жалбеног поступка, са законском затезном каматом на ове износе од извршности пресуде до исплате, у року од 15 дана од достављања преписа пресуде, а одбија захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка од 285.000,00 динара, у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сомбору П 35/2023 од 17.06.2024. године, ставом првим изреке, констатовано је да се тужбени захтев усваја. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу исплати материјалну штету за опрему – линију за пуњење, затварање и етикетирање амбалаже – осигурану према полиси туженог број ... у износу од 6.439.512,11 динара са законском затезном каматом од 15.06.2021. године до

исплате, као и законску затезну камату на износ од 2.609.421,92 динара почев од 15.06.2021. године до 27.01.2023. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев за исплату законске затезне камате на износ од 6.439.512,00 динара за период од 13.05.2021. године до 15.06.2021. године, као и исплату законске затезне камате на износ од 2.609.421,92 динара, за период од 13.05.2021. године до 15.06.2021. године и за период од 27.01.2023. године до исплате. Ставом четвртим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади парничне трошкове од 900.000,00 динара.

Решењем Вишег суда у Сомбору П 35/23 од 07.10.2024. године, исправљена је наведена пресуда у ставу четвртом изреке, те је означено да уместо „900.000,00 динара“ треба да стоји „96.140,00 динара“.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2431/24 од 11.12.2024. године, ставом првим изреке, жалбе странака су делимичне усвојене, делимично одбијене и првостепена пресуда од 17.06.2024. године, исправљена решењем од 07.10.2024. године, преиначена у побијаном усвајајућем делу, тако што је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу исплати материјалну штету за опрему – линију за пуњење, затварање и етикетирање амбалаже, осигурану према полиси туженог број ... у износу од 6.439.512,11 динара са законском затезном каматом од 15.06.2021. године до исплате и у делу одлуке о трошковима поступка тако што је тужена обавезана да тужиоцу на име трошкова првостепеног парничног поступка исплати износ од још 246.429,00 динара (укупно 342.569,00 динара), са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, док је у преосталом непреиначеном делу првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове жалбеног поступка од 161.976,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у делу којим је преиначена првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев за исплату износа од 6.439.512,11 динара са законском затезном каматом од 15.06.2021. године до исплате, тужена обавезана да тужиоцу накнади трошкове поступка од 342.569,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, тужилац обавезан да туженом накнади трошкове жалбеног поступка и одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка, тужилац је благовремено изјавио ревизију, из свих законских разлога.

Врховни суд је испитао правноснажну пресуду донету у другом степену у побијаном делу у смислу одредби члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац, као уговарач осигурања и тужени, осигуравајуће друштво закључили су уговор о осигурању имовине, у смислу Општих услова за осигурање имовине, Услова за осигурање од пожара и неких

других опасности и Посебних услова за осигурање имовине од опасности земљотреса који чине саставни део уговора о осигурању, по полиси број ... која је издата 03.02.2021. године. У полиси је означено да се осигурава опрема према списку (аутоматска линија за пуњење, затварање и етикетирање пластичне амбалаже - два прохромска резервоара, дупликатор од 1000 литара, премикс капацитета 14000 литара, пунилица са дозерима, затварачица, три транспортне траке, казан – дупликатор од 500 литара, термо тунел, пастеризатор, четири полице, веш машина, радни сто, три компјутера, фрижидер и три писаћа стола), које се налазе на адреси ... у ..., на укупно осигурану суму од 17.520.000,00 динара, за период од 03.02.2021. до 03.02.2022. године. Дана 12.05.2021. године догодио се осигурани случај, пошто је опрема оштећена у пожару у објекту у коме је била смештена. Тужилац је 31.05.2021. године обавестио туженог да се догодио осигурани случај. У пожару је део опреме физички оштећен, а због термичког утицаја дошло је до оштећења електронике, па је настала штета тотална и износи 9.048.934,03 динара. У току парнице тужени је 14.12.2022. године тужиоцу исплатио 2.609.421,92 динара, на основу налаза вештака машинске струке Тибора Бодола, који је по захтеву туженог израдио налаз од 19.05.2022. године и исказао тај износ штете.

Првостепени суд на основу одредби чланова 901. став 1., 917., 919., 920., 925. и 277. Закона о облигационим односима, као и члана 22. Услова за осигурање од пожара и неких других опасности који чине саставни део предметног уговора, обавезује туженог да исплати разлику накнаде пошто је наступио осигурани случај, а висина материјалне штете утврђена у поновљеном поступку на основу налаза вештака Факултета техничких наука у Новом Саду, израђеног у складу са налогом из решења Апелационог суда у Новом Саду Гж 718/23 од 30.03.2023. године. Наиме, налази вештака који су израђени на захтев странака у битном су се разликовали у методолошком приступу обрачуна висине материјалне штете, вештаци нису могли да усагласе своје налазе, а контролним вештачењем је разјашњено да се због оштећења електронике штета на осигураној ствари – линији квалификује као тотална и њена висина утврђена у складу са уговореним условима. Тужиоцу је призната законска затезна камата на досуђени износ накнаде почев од 15.06.2021. године, када је пао у доцњу са исплатом, пошто је наступање осигураног случаја пријавио 31.05.2021. године.

Другостепени суд не прихвата закључак првостепеног суда о висини настале штете на опреми, односно накнади коју је у обавези тужени да исплати, пошто из налаза вештака Тибора Бодола од 19.05.2022. године, кога је тужени ангажовао, аутоматска линија за пуњење, затварање и етикетирање пластичне амбалаже није у потпуности претрпела оштећења. По оцени тог суда тужени је исплатом износа од 2.609.422,00 динара измирио главницу своје уговором преузете обавезе, па је остала неизмирена обавеза да на тај износ исплати законску затезну камату од падања у доцњу до исплате.

По становишту Врховног суда неправилно је другостепени суд извео закључак о висини накнаде штете коју тужилац основано тражи у овом поступку.

Чињенично је разјашњено да је предмет уговора о осигурању била сложена ствар, чији посебни делови су у неодвојивој функционалној целини и да је за такву

ствар уговорена фиксна сума осигурања од 17.520.000,00 динара. Првостепени суд је са ваљаним упориштем у налазу вештака Факултета техничких наука у Новом Саду, који је израђен по задатку из решења суда као контролни налаз, утврдио да је материјална штета тотална, односно да осигурана ствар због термичког дејства пожара нема употребну вредност. Несумњиво је да је за употребу аутоматске линије за пуњење, затварање и етикетирање пластичне амбалаже нужно функционисање свих саставних делова ове сложене ствари, па када је контролним вештачењем утврђено да је дошло до оштећења електронике, правилно је првостепени суд са ослоном на налаз контролног вештака закључио да је штета тотална, да тужиоцу припада укупан износ накнаде од 9.048.934,03 динара и да је тужени у обавези да исплати разлику од 6.439.512,11 динара.

Ревизијом се неосновано понављају жалбени наводи тужиоца везани за доспелост накнаде, о којој је првостепени суд правилно одлучио применом одредбе члана 919. став 1. Закона о облигационим односима.

На основу одредби чланова 165. став 2., 153. став 3., 154. и 163. ставови 1. – 4. ЗПП одлучено је о трошковима целог поступка. По тарифном броју 13. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, при основици за обрачун награде до доношења пресуде од 14.12.2022. године од 9.048.934,03 динара, односно након тога од 6.439.512,11 динара, награда се обрачунава са полазиштем на 1000 поена. Оправдани трошкови које је тужилац имао у првостепеном поступку износе 900.000,00 динара и њих чине награда за састав тужбе од 45.000,00 динара, за заступање на 8 одржаних рочишта по 49.500,00 динара, за састав жалбе од 19.01.2023. године 90.000,00 динара, трошкови сведока од 4.000,00 динара, трошкови контролног машинског вештачења од 170.000,00 динара, те судске таксе на тужбу и пресуду од по 97.500,00 динара. С обзиром на коначан успех тужиоца у спору, као и држање туженог током поступка, по оцени овог суда нема услова за умањење наведених трошкова како је то одлучио првостепени суд, досуђујући тужиоцу износ од 96.140,00 динара. Стога су оправдани и трошкови жалбеног поступка у ком је тужилац побијао законитост и правилност одлуке о трошковима поступка. Ови трошкови износе 40.750,00 динара и састоје се од награде за састав жалбе од 33.750,00 динара, као и судске таксе на жалбу и другостепену пресуду од по 3.500,00 динара. Трошкове ревизијског поступка од 285.000,00 динара чине награда за састав ревизије од 90.000,00 динара, као и судске таксе на ревизију и ову пресуду у опредељеном износу од по 97.500,00 динара.

Из наведених разлога, на основу одредбе члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић